

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจันทบุรี โทร./โทรสาร ๐-๓๙๖๐-๙๘๘๖

ที่ กษ ๐๙๒๒.๑/ว๓๒๔

วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ส่งข้อมูลเตือนภัยเกษตร ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรียน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดตราด

ด้วยกรมวิชาการเกษตรได้จัดทำข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่างๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกต ข้อควรระวัง แนวทางแก้ไข/ป้องกัน เพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ สื่อมวลชน หรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นประจำทุกสัปดาห์

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจันทบุรีขอส่งข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ของกรมวิชาการเกษตร มาเพื่อใช้ประโยชน์ในหน่วยงานของท่านและประชาสัมพันธ์ให้ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตรกรมส่งเสริมการเกษตร และศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ปัญหาวิกฤตภัยแล้งระดับจังหวัดทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายพินิจ กัลยาซิลปิน)

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจันทบุรี

เดือนกุมภาพันธ์
 ช่วงวันที่ 12 - 25 กรกฎาคม 2566

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงปี	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อน มีฝนตก และฝนตกหนักบางพื้นที่	1. มะพร้าว	มะพร้าวที่ยังไม่ให้ผลผลิตและมะพร้าวที่ให้ผลผลิตแล้ว	1. หนอนหัวดำมะพร้าว	ตัวหนอนเข้าทำลายใบมะพร้าว โดยหากกินผิวใบบริเวณใต้ทางใบจากนั้นจะถักใยนำมูลที่ถักออกมามาผสมกับเส้นใยที่สร้างขึ้น นำมาสร้างเป็นอุโมงค์คลุมลำตัวยาวตามทางใบบริเวณใต้ทางใบ ตัวหนอนอาศัยอยู่ภายในอุโมงค์ที่สร้างขึ้นและทะเลาะกินผิวใบ โดยทั่วไปหนอนหัวดำมะพร้าวชอบทำลายใบแก่ หากการทำลายรุนแรงจะพบว่า หนอนหัวดำมะพร้าวทำลายกันทางใบ ช้ำ และผลมะพร้าวต้นมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำมะพร้าวทำลายทางใบหลาย ๆ ทาง พบว่าหนอนหัวดำมะพร้าวจะถักใยตั้งใบมะพร้าวมาเรียงติดกันเป็นแพเมื่อตัวหนอนโตเต็มที่แล้วจะถักใยหุ้มลำตัวอีกครั้ง และเข้าตักแต่อยู่ภายในอุโมงค์ ตักแต่มีสีน้ำตาลเข้ม ตักแต่เศษพืชจะมีขนาดเล็กลงว่า ตักแต่เศษเมล็ดก็น้อย มีเส้นหนอนหัวดำมะพร้าวที่ผสมพันธุ์แล้วจะวางไข่บนเส้นใยที่สร้างเป็นอุโมงค์ หรือจากใบที่ถูกหนอนหัวดำมะพร้าวลงทำลายแล้ว ตัวหนอนเมื่อฟักออกจากไข่จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม 1 - 2 วัน ก่อนจะย้ายไปกัดกินใบมะพร้าว จึงมักพบหนอน	1. วิธีเขตรกรรมและวิธีกล ตัดใบที่มีหนอนหัวดำมะพร้าวนำไปเผาทำลายทันที ไม่ควรเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์มะพร้าวหรือพืชตระกูลปาล์มมาจากแหล่งที่มีการระบาด 2. การใช้ชีววิธี การใช้แตนเบียนที่เฉพาะเจาะจงกับหนอนหัวดำมะพร้าว เช่น แตนเบียนโกนิโอซิดินิแฟนติส (<i>Goniozus nephentidis</i>) โดยปล่อยช่วงเวลาเย็น พลบค่ำ อัตรา 200 ตัวต่อไร่ต่อครั้ง ให้กระจายทั่วแปลงเดือนละครั้ง ถ้าปล่อยแตนเบียนได้มากจะทำให้เห็นผลในการควบคุมเร็วขึ้น 3. การใช้สารเคมี 3.1 ใช้สารอิมามิดาเบนโซเอต 1.92% EC เข้มข้นโดยไม่ต้องผสมน้ำฉีดเข้าที่ลำต้นมะพร้าว อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อต้น โดยใช้สว่านเจาะรูให้เอียงลงประมาณ 45 องศา จำนวน 2 รู ให้ตรงข้ามกัน เจาะรูให้ลึก 10 - 15 เซนติเมตร ขึ้นอยู่กับขนาดของดอกสว่าน ตำแหน่งของรูอยู่สูงจากพื้นดินประมาณ 1 เมตร แล้วฉีดสารฆ่าแมลงลงไปสูง 15 มิลลิลิตร ปิดรูด้วยดินน้ำมัน วิธีนี้จะป้องกันกำจัดหนอนหัวดำ

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				<p>หัวคัมมะพรวัวหลายขนาดกักกันอยู่ในใบมะพรวัวใบเดียวกัน หากการทำลายรุนแรงอาจทำให้ต้นมะพรวัวตายได้</p>	<p>มะพรวัวได้นามากกว่า 3 เดือน (วิธีการที่สามารถป้องกันกำจัดศัตรูชนิดนี้ได้ด้วย เชื้อดวงแรมมะพรวัว ดวงวงมะพรวัว แมลงค้ำหนามมะพรวัว)</p> <p>*** แนะนำเฉพาะมะพรวัวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ขึ้นไป ห้ามใช้กับมะพรวัวน้ำหอม มะพรวัวกะทิ และมะพรวัวที่ใช้ทำน้ำตาล</p> <p>3.2 กรณีมะพรวัวต้นเล็กที่มีความสูงน้อยกว่า 12 เมตร รวมทั้งมะพรวัวกะทิ มะพรวัวน้ำหอม และมะพรวัวที่ใช้ทำน้ำตาล ใบพื้นที่ที่มีการระบาดรุนแรง และไม่มีสารปล่อยแคดเมียม ให้พ่นทรงพุ่มด้วยสารฟลูเบนไดอะไมด์ 20% WG อัตรา 5 กรัม หรือคลอแรนทรานิลิโพรล 5.17% SC อัตรา 20 มิลลิลิตร หรือ กูเพนบูรอน 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตร (สารนี้มีพิษสูงต่อกุ้ง ไม่ควรใช้บริเวณที่มีการเลี้ยงกุ้ง) โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่กำหนดผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่ว ทรงพุ่มบริเวณใต้ใบ 1 - 2 ครั้ง ควรใช้เครื่องพ่นที่พ่นสารที่สามารถควบคุมแรงดันได้ และมีการตั้งไม่น้อยกว่า 30 บาร์ กรณีที่มีกาปล่อยแคดเมียม ให้พ่นสารเคมีก่อน ประมาณ 2</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงปี	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					<p>สัปดาห์ ค่อยทำการปล่อยเตมเบียน กรณีที่การเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของหนอนหัดความเสียหายสามารถใช้วิธีการนี้ได้เช่นเดียวกัน</p>
	2. ลองกอง	ติดผล - เก็บผลผลิต	โรคราคำ (เชื้อรา <i>Capnodium</i> sp., <i>Meliola</i> sp.)	พบคราบราสีดำติดตามส่วนยอดของช่อดอก ช่อดอกทำให้ดอกผิดปกติ หรือเหี่ยว และหลุดร่วง บางครั้งอาจทำให้ไม่ติดผล ถ้าเป็นโรคในระยะผลอ่อน อาจทำให้ผลเหี่ยวและหลุดร่วง โดยโรคราคำมักพบในช่วงที่มีการระบาดของแมลงปากดูด โดยเฉพาะเพลี้ยหอย และเพลี้ยแป้ง	<p>1. ให้น้ำเปล่าล้างคราบราดำ เพื่อลดปริมาณเชื้อ 2. พ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เบนิไมล 50% WP อัตรา 6-12 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร บนช่อผลทุก 14 วัน 3. เนื่องจากเชื้อราเจริญบนส่วนหนียวที่แมลงปากดูด เช่น เพลี้ยหอย และเพลี้ยแป้งซึ่งกำจัดได้ยาก สามารถป้องกันกำจัดโดยการใช้น้ำสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไทออน 83% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์บาริล 85% WP อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูเรน 10% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 2 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 4 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอเมโทกแมม 25% WG อัตรา 4 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร</p> <p>**** ไม่ควรพ่นสารในช่วงดอกบาน และระยะเริ่มติดผลอ่อน ควรหยุดพ่นอย่างน้อย 7 วันก่อนเก็บผลผลิต</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	3. แก้วมังกร	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	โรคลำต้นจุดสี น้ำตาล และผลเน่า (เชื้อรา <i>Neoscytalidium dimidiatum</i>)	อาการเริ่มแรกที่กิ่ง หรือผลเป็นจุดสีเหลือง จากนั้นจะพัฒนาเป็นตุ่มขนาดเล็ก ๆ สีน้ำตาล คล้ายสีสนิมเหล็ก ต่อมาแผลขยายใหญ่ พบ จุดเล็ก ๆ สีดำซึ่งเป็นส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อรา สาเหตุโรคที่บริเวณแผล บริเวณรอบแผลมีสีเหลือง เมื่ออาการรุนแรงแผลจะเน่า โดยถ้าเป็นกิ่ง จะทำให้เนื้อเยื่อตรงแผลหลุดเห็นเป็นรู หรือ เว้าแหว่ง สำหรับที่ผล ถ้าอาการรุนแรงจะทำให้ กลีบผลไหม้แห้ง และผลเน่าในที่สุด	<ol style="list-style-type: none"> 1. เลือกใช้ต้นพันธุ์ที่ปลอดโรค 2. ลดการใส่ปุ๋ยไนโตรเจน เนื่องจากเป็นพืชอวบน้ำ อาจทำให้พืชอ่อนแอเกิดโรคได้ง่ายขึ้น 3. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อลดความชื้น 4. ฉดให้น้ำช่วงบ่ายหรือเย็น ให้น้ำพอช่วงเช้า เพื่อลดความชื้นสะสมในทรงพุ่ม 5. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคตั้งแต่ส่วนที่เป็นโรคอย่างระมัดระวังให้คำแนะนำที่ดีที่สุด การตัดแต่งกิ่งควรตัดตรงส่วนที่เป็นน้อยที่สุด การตัดแต่งกิ่งควรตัดตรงส่วนที่เป็นรอยต่อของซอระหวางกิ่ง นำส่วนที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ไพรอคลอราซ 45% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคzeb 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 2 ลิตร หรือ อะซอกซีโสตโรบิน + ไตพีโคโนazole 20% + 12.5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 2 ลิตร พ่นให้ทั่วต้น ทุก 5-7 วัน จำนวน 4 ครั้ง และพ่นอีกครั้งในระยะติดดอก โดยพ่นให้ทั่วต้น ทุก 7 วัน จำนวน 3 ครั้ง 6. ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	4. กล้าย	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคตายพราย หรือ โรคปานามา หรือ โรคเหี่ยว (เชื้อรา <i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>cubense</i>)	พบโรคได้ทุกระยะการเจริญเติบโตของกล้าย ใบกล้ายที่อยู่รอบนอกหรือใบแก่แสดงอาการเหี่ยวเหลือง โดยใบจะเหลืองจากขอบใบและลุกลามเข้ากลางใบ ก้านใบที่หักพับตรงรอยต่อกับลำต้นเทียม (ก้านใบที่หักกับแนม เห็นเป็นต้นเหนือดิน) และจะทยอยหักพับตั้งแต่ใบที่อยู่รอบนอกเข้าไปสู่ใบด้านใน ระยะแรกใบยอดยังเขียวตั้งตรง จากนั้นเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ต่อมาใบทั้งหมดจะเหี่ยวแห้ง เมื่อตัดลำต้นเทียมตามขวางหรือตามยาว จะพบเนื้อเยื่อภายในลำต้นเทียมเน่าเป็นสีน้ำตาลตามทงยาวของลำต้นเทียม เนื้อเยื่อในเหง้าเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ตันกล้ายจะงักการเจริญเติบโตและตายในที่สุด	<p>**** ควรหยุดพ่นสารก่อนการเก็บเกี่ยวอย่างน้อย 15 วัน</p> <ol style="list-style-type: none"> เมื่อต้องการปลูกกล้ายใบพื้นที่ใหม่ ควรเลือกแปลงที่ไม่เคยพบโรคนี้มาก่อน เลือกหม้อกล้ายจากแหล่งปลูกที่ไม่เคยมีภาวะขาดของโรคนี้ หรือไม่นำหม้อพันธุ์จากภาชนะโรคนี้ไปปลูก และใช้หม้อพันธุ์ที่ไม่มีร่องรอยการติดเชื้อ ใบกรณีที่ไม่แน่ใจให้หม้อพันธุ์กล้ายด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชอีไตรโคโลมาเซล+คิมโตซิน 6% + 24% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือคาร์เบนดาซิม 50% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ทีบูโคนาโซล 43% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ปรับสภาพดินไม่ให้เป็นกรดจัด โดยใส่ปูนขาวหรือโดโลไมท์ แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำที่ดี ควรระมัดระวังการให้น้ำ ไม่ให้น้ำไหลผ่านจากค้ำที่เป็นโรกลงไปทับถม หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบรอยแสดงอาการของโรค ให้ตัดต้นที่เป็นโรนำไปทำลายอบแห้งปลงปลูก แล้วโรยด้วยปูนขาวบริเวณหลุมที่ตัดต้นเป็นโรคออกไป อัตรา 1-2 กิโลกรัมต่อหลุม